HADİS USULÜ DERSLERİ

www.hadisusulu.com facebook: /HadisUsulu twitter: @HadisUsulu 06 Nisan 2015

DERS 11

RAVİ VE RAVİLERİN TABAKALARI (2)

TABİUN (h.110-180) VE ETBÂU'T-TÂBİÎN (h.180-220)

Hadis ilminde, mümin olarak **bir veya daha fazla sahâbi ile karşılaşan** ve **Müslüman olarak ölen** kimseye **tâbiî** denir. Sahâbeden sonra hadis rivâyetinde en önemli tabaka olan tâbiîn neslinin değer ve faziletine işaret eden bazı âyet ve hadisler mevcuttur. Bu tabakada ilim ve dindarlık yönüyle öne çıkmış Medîneli yedi kişi, **Fukahâ-i seb'a** diye meşhurdur.

"(İslâm dinine girme hususunda) öne geçen ilk muhâcirler ve ensâr ile onlara güzellikle tâbî olanlar..." (Tevbe, 100)

Hz. Peygamber'in "*nesillerin en hayırlısı benim çağdaşlarım, sonra onların ardından gelenler, sonra da onları takip edenlerdir."* (Müslim, Fadâilü'ssahâbe, 211-214) ve "*Beni görüp bana iman edene ve bana iman edeni görene ne mutlu!"* (Ahmed b. Habel, III, 71, 155) vb. hadislerde **tâbiînin sahâbeden sonra en hayırlı nesil** olduğu belirtilir.

Fukahâ-i seb'a

Saîd b. el-Müseyyeb
Kâsım b. Muhammed
Urve b. Zübeyr
Hârice b. Zeyd
Ebû Seleme b. Abdurrahman
Ubeydullah b. Abdullah b. Utbe
Süleyman b. Yesâr

Muhadramûn

Tâbiîn tabakasından sayılan **özel bir grup** vardır ki, bunlara **muhadramûn** (tekili: muhadram) denir. Hadiste, Câhiliyye ve İslâm devirlerine yetişip **Hz. Peygamber zamanında Müslüman olduğu halde** onu görememiş kimselere denir. Bunlar, Hz. Peygamber zamanında yaşamış olmaları bakımından sahâbeye, O'nu değil de sahâbeyi görmüş olmaları bakımından tâbiîne benzerler. Sayıları konusunda yirmiden yüzelli küsüre kadar muhtelif rakamlar verilen muhadramlar arasında **Üveys el-Karanî, Ebû Osman en-Nehdî ve Alkame b. Kays** sayılabilir.

Etbâu't-tâbiîn

Tâbiîne tâbi olanlar anlamındaki bu terkip, ıstılahta, **mümin olarak tâbiînden bir veya birkaç kişiyle karşılaşan ve müslüman olarak ölen** kimse demektir. Hicrî 110'dan yani sahâbe döneminden sonra başlayan etbâ' tabakası, Hz. Peygamber'in insanların en hayırlı nesilleri sıralamasında geçen **üçüncü sırada** yer alır. Bu neslin muhaddisleri, sünnetin korunması, nakledilmesi ve Müslümanların aydınlatılması yanında **rivâyet kurallarını geliştirip** hadis ilminin temellerini atmaları ve **hadislerin tasnifini başlatmaları** sebebiyle büyük önem arz eder.